

De quinze a trenta

La bona acceptació de la col·lecció de quiosc 'Quinze grans èxits' ha donat peu a una nova sèrie de trenta títols d'autors catalans, exclusivament, que es titula 'Biblioteca grans premis'.

De 15 a 30. La col·lecció "Quinze grans èxits" de la tardor passada passa a convertir-se en trenta. La literatura catalana torna a provar sort al quiosc. El cap de setmana vinent s'inicia la campanya publicitària i el dilluns següent, els dos primers títols seran al carrer. Són *El dia que va morir Marilyn*, de Terenci Moix, i *L'illa de Maians*, de Quim Monzó.

En aquest cas, la nova tongada surt connotada, amb l'etiqueta dels premis. Els trenta títols escollits han obtingut algun premi, abans o després de la seva publicació. Per exemple, els dos primers han estat premis de la Crítica *Serra d'Or*.

Per tirar endavant el projecte, els promotors han creat una societat limitada. La formen les editorials Columna, Edicions 62, Enciclopèdia Catalana, La Magrana, Planeta i Pòrtic. Oriol Castanys, el director de "Quinze grans èxits" i actual director editorial d'Edicions 62, és el director gerent de la societat. "La col·lecció va tenir un èxit espectacular —explica Castanys—. Hi havia una certa por d'introduir el llibre català en el quiosc, un canal de venda que és dominat pel llibre castellà de forma abassegadora. Però les xifres van ser espectaculars. Del dos primers se'n van vendre uns 45.000 i del darrer, 15.000. Com se sap, aquestes col·leccions de quiosc tenen una línia molt decident".

La majoria dels trenta títols seleccionats són d'autors contemporanis molt coneguts i els que no ho són tant tenen un gran prestigi, com és el cas de Miquel Bauçà. La llista es completa amb Isabel-Clara Simó, Pere Calders, Mercè Rodoreda, Montserrat Roig, Pere Gimferrer, Tomàs

i Teresa Pàmies, Maria Barbal, Carme Riera, Manuel de Pedrolo, Baltasar Porcel, Ferran Torrent, Jaume Cabré, Robert Saladrigas, Sergi Pàmies, Jaume Fuster, Maria de la Pau Janer, Antoni Marí, Vicenç Villatoro, Olga Xirinacs, Joan Francesc Mira, Josep Albanell, Ramon Solsona, Valentí Puig, Isidre Grau, Avel·lí Artís-Gener, Sílvia Manzana —potser la més desconeguda de tots— i Joan Perucho.

Pel que fa a editorials, hi ha llibres d'Edicions 62 (amb 8 títols), Quaderns Crema (4), Columna (3), Club Editor (1), Planeta (4), Destino (1), La Magrana (2), Enciclopèdia Catalana (4), Pòrtic (1), Empúries (1) i Tres i Quatre (1).

Els premis més representats són el Sant Jordi, amb 10, i el Prudenci Bertrana, amb 4. Pel que fa als premis concedits a obra publicada, destaca el Serra d'Or, amb 4, també hi ha dos premis dels Lectors d'EL TEMPS, *L'any de l'embotit*, de Torrent, i *Els treballs perduts*, de Mira.

És una col·lecció actual, amb molts pocs autors desapareguts. Una gran part dels llibres són dels darrers deu anys i n'hi ha de molt recents, amb tan sols un o dos anys de vida. Alguns dels títols són encara ara als taulells de les novetats de les llibreries, com *La salvatge*, *les hores detingudes* o *Màrmara*.

Una altra particularitat: no hi ha traduccions. No encaixava amb el lema de la col·lecció. Potser caldria pensar-hi, amb vista a una tercera sèrie. Títols que algunes editorials donaven ja per morts i

enterrats, com *La foguera de les vanitats*, van gaudir d'una segona oportunitat.

La bona acceptació de la primera col·lecció indica, com d'altra banda ho palesa l'èxit d'aquestes col·leccions en el mercat de l'edició en castellà, que la llibreria es troba en crisi. Una gran part dels lectors es resisteix a entrar a la llibreria, o ho fa molt de tant en tant. Potser la solució consisteix a crear llibreries quiosc —ja n'hi ha, Llibreria Francesca, Crisol— o llibreries grans magatzems. Ja n'hi ha: El Corte Inglés.

El segon projecte de "Grans èxits" neix amb l'optimisme dels resultats de la primera experiència, però no pot oblidar algunes circumstàncies que el fan potser més delicat. En primer lloc, que en aquests moments hi ha una saturació editorial al quiosc. Potser no afectarà el client en llengua catalana. Esperem-ho. En segon lloc, la doble extensió de títols. Potser a partir de la meitat, les xifres baixin a nivells massa reduïts. En tercer lloc, el fet que una gran part dels títols escollits han assolit una gran penetració en el mercat en llengua catalana. Pensem en *Mirall trencat*, *El temps de les cireres*, *L'any de l'embotit*, *L'illa de maians* o *Pedra de tartera*. Argument contrari: sempre hi pot haver un públic nou disposat a comprar els títols més coneguts i populars, el públic que poques vegades entra a les llibreries. La primera col·lecció de quiosc i ara aquesta segona posen a l'abast de gent que viu en poblacions petites unes obres que no ha vist mai.

Víctor Ripoll

ARXIU

